

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЩОДО СТАТУСУ МАЛИХ ГОТЕЛІВ В УКРАЇНІ

УДК 338.48 (477)

Галасюк С.С.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Проблеми класифікації засобів розміщення туристів розглядаються у працях багатьох учених і практичних працівників сфери готельного бізнесу, відображаються в юридичних документах міжнародних організацій і нормативно-правових актах різних держав. Однак установлення єдиних світових стандартів у сфері гостинності не представляється можливим у зв'язку з розмаїтістю національних особливостей, що враховуються при визначенні типу і категорії засобів розміщення в конкретних державах. Проте, багато країн користуються стандартною класифікацією засобів розміщення, рекомендованою Всесвітньою туристичною організацією (UNWTO), і створюють на її основі власну систему готельних підприємств для забезпечення гармонізації даної сфери діяльності.

Однак, варто відмітити, що в Україні фактичне існування окремих типів засобів розміщення туристів дотепер не знайшло відображення в юридичних документах на державному рівні, що стосується і правового статусу так званих малих готелів, розвиток діяльності яких може значно підвищити якість туристичного обслуговування та загальну ефективність туризму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням ринку малих готелів активно займаються представники російського туристичного бізнесу [1], а також фахівці спеціально створеної «Асоціації малих готелів і апартаментів України». На мезоекономічному рівні України впродовж останніх років були здійснені спроби надання офіційного статусу засобам розміщення малих форм, зокрема в АР Крим та м. Києві [2; 3]. Однак, слід звернути увагу, що в науковій літературі не набагато авторів присвячують свої роботи питанням із функціонування малих готелів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У даній статті акцентовано увагу на відсутності правового статусу у

засобів розміщення малих форм, які існують фактично, але не оформлені юридично, що значно заважає розвитку туристичного бізнесу.

Формулювання цілей статті. На основі вивчення світового досвіду функціонування малоформатних засобів розміщення провести аналіз готельного фонду України і здійснити дослідження нормативно-правової бази нашої країни з регулювання діяльності готельних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Структура засобів розміщення, запропонована UNWTO, включає дві великі групи - колективні й індивідуальні, які також складаються з окремих груп і підгруп. Крім цього, засоби розміщення можна підрозділяти і за іншими ознаками - наприклад, за місцем розташування підприємства, сезонністю функціонування, тривалістю перебування туристів, рівнем комфорту, місткістю номерного фонду тощо.

Використання критерію «одноразова місткість» дозволяє більш детально досліджувати засоби розміщення, виділивши серед них великі, середні і малі готельні підприємства. У нормативно-правових актах чинного українського законодавства терміна «малий готель» не існує, хоча в практиці ведення вітчизняного готельного бізнесу він почав застосовуватися кілька років назад. Що стосується зарубіжного досвіду, то готельні підприємства малих форм отримали широке розповсюдження по всьому світі.

У країнах Європи малі готелі не тільки міцно зайняли свою нішу, але й стали одним із ключових елементів готельної індустрії. Еволюція готельного бізнесу в Старому Світі привела до появи емпіричної пропорції 3:2 в обслуговуванні клієнтів великими і малими засобами розміщення, тобто більшу частину (близько 60%) постояльців обслуговують великі готелі, а 40% туристопотоку приходить на засоби розміщення малих форм. Відносно структури засобів розміщення за кількістю готельних підприємств ситуація інша - у країнах Європи великі готелі становлять лише 15 - 25% загальної кількості готельних підприємств, у той час як 75 - 85% доводиться на малі мотелі та готелі сімейного типу [3].

Еталоном у сегменті малих готелів вважаються міні-готелі Франції, кожен із яких має затишок і унікальність в сполученні з помірними цінами.

Всі готелі цієї країни підрозділяються на шість категорій (від 1 до 4*-«люкс» і позакатегорійні). При цьому розмір готелю практично не робить впливу на категорію, тому що споживач одержує окремий номер, і тільки його встаткування та набір послуг є критеріями оцінки [4; с. 62]. Слід зазначити, що навіть приватні квартири, кімнати й особняки, які здаються в найом у Франції, і по міжнародній термінології вважаються індивідуальними засобами розміщення, підлягають зірковій категоризації відповідно до законодавства цієї країни.

Примітний досвід Великої Британії, в якій малі підприємства готельного господарства є істотним стимулом для розвитку галузі та створення додаткової кількості робочих місць. У цій державі існує авторитетна багатoproфільна організація - Автомобільна Асоціація Великої Британії (AA), що розробила і впровадила спеціальну систему класифікації та категоризації для широкого спектра об'єктів розміщення - від готелів категорії 5* до фермерських будиночків, розрахованих на 2 номери. Серед британських засобів розміщення існує великий відсоток малих готельних підприємств, розташованих по всій країні. Так, гостьові, фермерські будинки та маленькі при шляхові готелі надають послуги, обсяг яких відповідає рівню 1*. Звичайно такого роду заклади пропонують гостям нічліг і сніданок - «bed and breakfast» («B&B»). Для них основним показником є не обсяг, а якість послуг, тому їм привласнюються категорії від 1 до 5Q (від «quality» - якість). Для реклами та популяризації даних засобів розміщення у Великій Британії випускаються спеціальні щорічні каталоги «B&B», у яких наведено детальний опис готелю та повний асортимент надаваних послуг.

Через появу у Великій Британії готелів зі спрощеною схемою обслуговування, Автомобільна Асоціація у 1987 році запровадила новий клас засобів розміщення – «Lodge». Незважаючи на скромне значення подібного найменування (будиночок, сторожка, притулок), «Lodge» звичайно забезпечує досить високий рівень розміщення, а також широкі можливості для бізнесу й відпочинку постояльців. Рівень послуг «Lodge» в основному відповідає готелю 2*, хоча ряд послуг, характерних для готелів, у них відсутній, а харчування звичайно здійснюється в найближчому ресторані поза готелем. Засобам розміщення «Lodge», а також мотелям присвоюються категорії 1 – 3 «місяці», залежно від рівня

комфортності. Існує також окрема категоризація для так званих «будинків із самообслуговуванням» - від 1 до 5 «ключів» [5; с. 90-92].

Цікава класифікація готельного господарства склалася в Словенії, де здійснюється його розподіл на дві основні групи: підприємства розміщення (готель, мотель, пансіонат, апартаменти, кемпінг) і фермерські господарства, що надають в оренду туристам кімнати або особняки. Перша група підприємств оцінюється по зірках, від 1 до 5. Відповідно до класифікатора засобів розміщення, мінімальна кількість номерів для готелів повинна бути 15, мотелів – 10, пансіонатів – 7. Другій групі – фермерським господарствам із невеликими приватними будинками або кімнатами для проживання туристів, привласнюються категорії 1 – 4 «яблука».

Показовий досвід Угорщини, яка не дотримується чіткої розбивки готелів на великі й малі, однак всі вони підлягають зірковій класифікації - від 1 до 5*. Також у країні існує розподіл на категорії таких засобів розміщення, як бунгало (1 - 4*), туристські притулки («А» і «В»), а також здавані в оренду туристам апартаменти (1 - 3*).

Болгарія, починаючи з 1994 року, закріпила державним стандартом нормативні вимоги до категорій готелів, мотелів, туристичних селищ (комплексів вілл або бунгало), кемпінгів, пансіонатів і приватних квартир, здаваних туристам. Всі категорії в країні позначаються «зірками». Указані засоби розміщення розділені на наступні категорії: готелі (1 - 5*), мотелі (1 - 3*), туристичні селища: бунгало (1 - 3*) і вілли (3 - 5*), кемпінги (1 - 3*), пансіонати (1 - 3*), приватні квартири (1 - 3*) [6; с. 23-25].

Ще одним прикладом малого готельного бізнесу, що бурхливо розвивається, є Російська Федерація, у деяких регіонах якої відмічаються прогресивні тенденції збільшення потужності готельного господарства за рахунок залучення в дану сферу малоформатних засобів розміщення. Безумовними лідерами в справі розвитку малих готелів є Краснодарський край і Санкт-Петербург [1; с. 19]. Переважна більшість сочинських малих готелів володіють 6 - 35 номерами, обладнаними відповідно до міжнародних стандартів. Крім цього, власники готелів укладають договори із прилеглими лікувальними центрами, пропонуючи тим самим своїм клієнтам можливості повноцінного лікувально-оздоровчого туризму. З виникненням

«цивілізованого» приватного сектора у туристів уперше за багато років з'явилася альтернатива: зупинятися в старих і досить дорогих пансіонатах, знімати кімнату у місцевих жителів або відпочивати в невеликому приватному готелі. Усе більше людей віддають перевагу саме останньому варіанту. Таким чином, уже зараз у деяких містах чорноморського узбережжя Росії частки приватного і державного секторів розміщення практично зрівнялися, причому потужність першого постійно збільшується.

У Санкт-Петербурзі в цей час функціонує більше 500 малих готелів із числом номерів від 2 до 40. При цьому, малі засоби розміщення північної столиці Росії вже займають частку в 20% у загальному номерному фонді міста, обслуговуючи 25-30% туристопотоку [1; с. 19].

Слід зазначити, що в нормативних документах Федерального агентства з туризму Російської Федерації ще немає словосполучення «малий готель», але вже уведене поняття «готелі, мотелі та ін. з кількістю номерів менш 50» [7]. Однак усередині російського готельного ринку умовно склалися два визначення: «малий готель», який визначається як готель, що має до 50 номерів, і «міні-готель» – до 10 номерів (у той час, як згідно російському законодавству в сфері готельного господарства, до категорії готелів відносяться засоби розміщення, що мають *більше* 10 номерів).

Серед переваг малих готелів можна відзначити наступні - невеликі капіталовкладення на етапі проектування і будівництва, більше низький строк окупності (від 3 до 5 років, у той час як для готельних комплексів він становить близько 7 - 8 років), більше високий коефіцієнт завантаження номерного фонду, що приводить до збільшення рентабельності (близько 18%, у той час як середня рентабельність великих готелів становить близько 8%). Достоїнством малоформатних засобів розміщення також є можливість функціонування їх у старому житловому фонді, що пов'язано з відсутністю необхідності будівництва нової будівлі, з огляду на дефіцит земельних ділянок під забудову об'єктів нерухомості у великих містах. Крім того, необхідно відзначити основну специфічну рису, властиву сервісу в малих готелях, - невелика кількість номерів створює умови для персоніфікованого обслуговування туристів, забезпечуючи для них найбільш комфортні умови перебування.

Розвиток ринкових відносин в українській економіці передбачає стирання різких відмінностей в організації бізнесу, здійснюваного в нашій країні й за рубежом. Так, у сфері туризму намітилися зміни, що стосуються відновлення його матеріально-технічної бази та підвищення рівня сервісу. У готельному господарстві України відбуваються процеси, зв'язані з будівництвом нових і модернізацією діючих засобів розміщення, збільшенням спектра надання додаткових послуг.

Однак, згідно даним Держкомстату України, протягом 1995 - 2006 років готельна база нашої країни зменшилася у своїх обсягах на 10%, що в кількісному відношенні становить 127 підприємств. Одночасно із цим відбулося скорочення номерного фонду на 16% і збільшення середнього розміру житлової площі номерів на 26%. Такі суперечливі тенденції пояснюються виведенням з ладу нерентабельних, морально застарілих готельних підприємств і підвищенням комфортабельності за рахунок переустаткування багатомісних номерів у більше сучасні (таблиця) [8].

Таблиця

Характеристика готельного фонду України за 1995 - 2006 роки

Роки	Кількість підприємств готельного типу	Кількість номерів	Середня кількість номерів у розрахунку на 1 готельне підприємство	Житлова площа всіх номерів, тис. м ²	Середня житлова площа в розрахунку на 1 номер, м ²
1995	1396	62360	45	1032,3	16,6
1996	1368	60601	44	999,9	16,5
1997	1375	58464	43	1002,1	17,1
1998	1328	55487	42	1010,7	18,2
1999	1326	51450	39	948,7	18,4
2000	1308	51012	39	949,1	18,6
2001	1258	49966	40	947,9	19,0
2002	1254	51107	41	977,0	19,1
2003	1218	50412	41	997,8	19,8
2004	1192	50414	42	1012,2	20,1
2005	1232	51686	42	1072,4	20,7
2006	1269	53645	42	1120,2	20,9
Зміни 1995-2006	зниження на 10%	зниження на 16%	зниження на 7%	збільшення на 8,5%	збільшення на 26%

Аналізуючи дані представленої таблиці, варто звернути увагу на показник середньої кількості номерів у розрахунку на 1 готель. Так,

протягом усього розглянутого періоду часу значення цього показника становили 39 - 45, тобто жодного разу не перевищили оцінку в 50 номерів. Дана обставина дозволяє зробити висновок про те, що в Україні існує незначна кількість великих готельних підприємств. Крім того, великий номерний фонд (250 - 500 номерів) мають готелі, побудовані в 1970 - 1980-х роках, тобто в так званий «золотий вік» індустрії гостинності, і розраховані на масові туристопотоки. У цей час категорія цих готелів оцінюється в 2 - 3*; виключення становить тільки готельний гігант «Ялта-Інтурист», який володіє 1140 номерами і сертифікований на 4*. Готелі, введені в експлуатацію протягом останніх років, категорії яких становлять 4 - 5*, мають у своєму розпорядженні середній номерний фонд. Наприклад, київські п'ятизіркові готелі «Хаятт Рідженсі» та «Опера» мають 234 і 138 номерів відповідно, донецький «Донбас-Палас» - 129 номерів. Серед готельних підприємств, що з'явилися на початку ХХІ століття, більшість мають місткість, обчислювальну декількома десятками номерів. Так, у числі одеських готелів у даному відношенні виділяються 5*-ва «Відрада» (26 номерів), 4*-ві «Аркадія Плаза» (24), «Континенталь» (32), «Лондон» (37), «Моцарт» (40), «Палас-дель-Мар» (36), «Фраполлі» (26), 3*-вий «Марріон» (32), а також безліч позакатегорійних - «Айвазовський» (27), «Альянс» (20), «Лермонтовський» (34), «Океаніс» (20) тощо. Крім того, варто враховувати, що в цей час в Україні існують готельні підприємства, які мають номерний фонд менше призначених за стандартом сьома номерів, які необхідні для віднесення даних засобів розміщення до категорії готелів. На одеському готельному ринку представниками даного сегмента є «Галіан» (6 номерів), «Одиссей» (6), «Шаланда» (5), «Ковбой» (3), «Оазис» (3), деякі інші. Крім того, у результаті недосконалої системи обліку, багато малоформатних засобів розміщення не мають відбиття в статистичних даних про готельний фонд України. Так, відповідно до інформації Головного управління статистики Одеської області, у 2006 році в Одесі налічувався 31 готель, однак при проведенні емпіричної оцінки номерного фонду виявилася наявність ще 41 готельного підприємства, не врахованого у відомостях офіційної статистики [9]. У зв'язку із цим, необхідно звернути увагу на основні

недоліки, які зложилися на даний момент в Україні й гальмують розвиток малого готельного бізнесу.

Серед проблем, які обмежують нормальне функціонування ринку малих готелів, головною є відсутність нормативно-правової бази, що регулює даний процес. В Україні систематизація засобів розміщення здійснюються в рамках наступних нормативно-правових документів: «Методика розрахунку обсягів туристичної діяльності» (2003 р.), «Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг» (2004 р.), «Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» (2006 р.), «Правила обов'язкової сертифікації послуг з тимчасового розміщення (проживання)» (2007 р.), а також на підставі трьох національних стандартів - ДСТУ 4268:2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги», ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів», ДСТУ 4527:2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення».

Варто підкреслити, що жоден із нормативно-правових актів чинного на загальнодержавному рівні українського законодавства не трактує засоби розміщення залежно від їхньої місткості, хоча національним стандартом ДСТУ 4527:2006 була уведена в дію термінологія, відповідно до якої з'явилося багато типів готелів - «агроготель», «акватель», «апарт-готель», «ботель», «клуб-готель», «конгрес-готель», «готель-люкс», «палац-готель», «хостел» і навіть санаторій тепер теж «готель», а не спеціалізований засіб розміщення, що дає йому право претендувати на «зіркову» категоризацію [10].

Постановою Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 р. № 297 «Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» (далі - Порядок № 297) був уведений в дію новий механізм оцінювання засобів розміщення в якості колективних та індивідуальних, відповідно до якого границею для віднесення засобів розміщення до тої або іншої групи є певна кількість місць (у цьому випадку - 10), призначених для ночівлі. Таким чином, до групи колективних віднесені засоби розміщення із загальним числом 10 місць і більше, за які стягується плата за встановленими цінами; індивідуальними вважаються засоби розміщення, що мають до 9 місць включно, а оплата може бути договірною. Різниця

між колективними та індивідуальними засобами розміщення існує також у порядку державної реєстрації (власники чи орендарі першої групи можуть працювати тільки в якості суб'єктів підприємницької діяльності; для другої групи ця норма відсутня), у веденні та наданні документів фінансової та статистичної звітності [11]. Даний документ установив також, що загальною умовою функціонування як колективних, так й індивідуальних засобів розміщення є проведення процедури обов'язкової сертифікації послуг з тимчасового розміщення (проживання), що закріплено однойменними «Правилами», які набули чинності у 2008 році.

Слід зазначити, що хоча згідно «Порядку № 297» багатьом малим засобам розміщення дозволено легалізувати свою діяльність при мінімальному обсязі документообігу, однак, це не є зручним для їхніх власників або орендарів, тому що вони змушені будуть платити прибутковий податок по ставці 15% від обсягу отриманого доходу (що, як правило, більше оплати за єдиним податком), не маючи при цьому ніяких гарантій у плані соціального забезпечення, а також зобов'язані будуть запрошувати комісію для сертифікації послуг проживання, надаваних туристам. Крім того, відповідно до чинного законодавства, індивідуальні засоби розміщення України, на відміну від інших країн, не мають можливості рекламувати рівень своїх послуг за допомогою одержання сертифіката відповідності вимогам певної категорії (наприклад, «зірки»).

У цей час у багатьох регіонах України відзначається тенденція створення готельних підприємств малих форм, які успішно конкурують із великими засобами розміщення, тому що можуть запропонувати туристам більш якісне, персоніфіковане обслуговування на фоні більш низьких цін. Про ріст популярності не узаконених на офіційному рівні малих готелів свідчить той факт, що іноземний туристопотік в Україну протягом останнього років постійно збільшується - з 6,4 млн. прибуттів в 2000 році до 23,1 млн. в 2007 році, - а коефіцієнт завантаження засобів розміщення, за офіційним даними, залишається на вкрай низькому рівні - 29% [12]. Отже, переважне число як іноземних, так і внутрішніх туристів розселяється в приватному секторі, представленому індивідуальними засобами розміщення, або незареєстрованими в якості СПД «малоформатними» готельними підприємствами, які здійснюють свою

діяльність без оформлення дозвільних документів. Така ситуація виникає в результаті відсутності чіткого механізму функціонування засобів розміщення, значного відставання рівня нормативно-правової бази, покликаної регулювати процеси в готельному бізнесі, від сучасних реалій. Про те, що розвиток малих готелів вигідно, переконливо свідчить досвід зарубіжних держав, розглянутий нами вище.

Слід зазначити, що в Україні за останні кілька років на регіональному рівні ініціювалися деякі спроби узаконити діяльність малих засобів розміщення туристів. Так, у 2003 році Міністерством курортів і туризму АР Крим було прийнято «Положення про малі готелі, мотелі, пансіонати» [2], яким вводилося поняття даних форм підприємств із обмеженням їхньої місткості від 5 номерів до 100 місць: *«Малий готель - це колективний засіб розміщення, призначений для тимчасового проживання туристів, метою діяльності якого є створення продукту гостинності та надання готельних і туристських послуг, згрупованих у певні класи, розряди і категорії, із числом номерів не менш 5 і місткістю до 100 місць»*.

Неврегульованість даного регіонального нормативного документа із загальнодержавним законодавством виявлялася в тому, що для засобів розміщення в той час діяв міждержавний ГОСТ 28681.4-95 «Туристсько-екскурсійне обслуговування. Класифікація готелів», адаптований в Україні як національний стандарт, де кількість номерів у засобі розміщення для віднесення його до типу «готель» мала бути на рівні 10.

В 2006 році у зв'язку із прийняттям «Порядку № 297» Верховна Рада АР Крим була змушена внести зміни в зазначене «Положення», у результаті чого за рамки баз розміщення були виведені вілли ємністю до 10 місць, що привело до значного зменшення загальної кількості малих готелів і недоодержанню бюджетом вагомих сум податкових платежів. У нині чинному «Положенні про малі готелі, мотелі, пансіонати» АР Крим зазначено місткість малих засобів розміщення від 10 ліжко-місць і більше, але без обмеження їхньої граничної кількості, у результаті чого відпадає смисл у функціонуванні даного «Положення».

Ще одним прикладом вітчизняного нормативно-правового акту регіонального рівня управління є проект «Програми створення мережі

малих готелів «Малі готелі Києва» [3], що перебуває на розгляді Київської міської ради. Беручи до уваги виняткову важливість даного документа, необхідно, проте, указати на неефективність прийняття нормативу, що встановлює граничну місткість малого готелю на рівні 100 номерів із кількістю працівників не більше 25 осіб. На наш погляд, це, по-перше, занадто великий номерний фонд для віднесення засобу розміщення до категорії малого, а по-друге, зазначена чисельність обслуговуючого персоналу не зможе забезпечити комфортні умови для перебування туристів, що неминуче спричинить погіршення сервісу.

Висновки з даного дослідження й перспективи подальших розвідок. Короткий аналіз нормативно-правової бази функціонування засобів розміщення дозволяє нам зробити висновок, що на даному етапі розвитку готельного бізнесу органам державної влади в сфері туризму необхідно приділити багато уваги розробленню пакета документів, спрямованих на регулювання діяльності малих засобів розміщення та надання їм офіційного статусу.

Література:

1. Мусакин А.А. Малый отель: с чего начать, как преуспеть. Советы владельцам и управляющим. – СПб.: Питер, 2007. – 320 с.
2. Положення про малі готелі, мотелі, пансіонати. Затверджено постановою Верховної Ради АР Крим від 19.03.2003 р. № 487-3/03 (зі змінами та доповненнями). – www.tourism.crimea.ua.
3. Проект «Програми створення мережі малих готелів «Малі готелі Києва», унесений до затвердження рішенням Київської міської ради. – www.kmr.gov.ua.
4. Сенин В.С., Денисенко А.В. Гостиничный бизнес: классификация гостиниц и других средств размещения: Учеб. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 144 с.
5. Бабарицька В.К., Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: Навчальний посібник. – К.: Альтпрес, 2004. – 288 с.
6. Дачева С., Борисова-Господинова Е., Ичева М., Колева С. Хотелиерство (организиране, обслужване и функциониране на хотела). – София: Дионис, 2007. – 142 с. (болг. мовою).

7. Система классификации гостиниц и других средств размещения.
– www.russiatourism.ru.
8. Статистична інформація // Туризм в Україні // Готелі (1995-2006 рр.). – www.ukrstat.gov.ua.
9. Галасюк С.С., Гусева О.В. Структура ринку засобів розміщення Одеського регіону // Науковий вісник ОДЕУ. – 2008. – № 18 (74).
10. ДСТУ 4527:2006. Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення. – Введ. 01.10.2006 р. – К.: Вид-во стандартів, 2006. - 28 с.
11. Порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання). Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 р. № 297. – www.tourism.gov.ua.
12. Статистика // Державна служба туризму і курортів України. – www.tourism.gov.ua.

Summary

In the article the attention is focused on absence of a legal status at tourism accommodation of small forms which exist actually, but are not issued legally that considerably disturbs to development of tourist business. On the basis of studying of world experience of functioning small tourism accommodation the analysis of hotel fund of Ukraine is carried out and research of is standard-legal base of our country on maintenance of functioning of the hotel enterprises is carried out, specified in necessity of acceptance of a package of the documents directed on regulation of activity of small hotels and giving by its of the official status.

Автор статті
Завідувач кафедри
економіки та управління туризмом

С.С.Галасюк
В.Г.Герасименко

Рецензент

І.О.Гродзинська